

ASRA NYT

Arbejderhistorisk Støttekreds Ringkøbing amt

26. Årgang

nr. 1

2009

foto:Leo Skaaning

I forbindelse med udgivelse af Herning-bogen 2008 var ASRA inviteret, da en af artiklerne er skrevet af Rikke Mosegaard Jørgensen.

Artiklen omhandler Tekstilarbejderne i Herning, og Rikke Jørgensen havde hentet materiale til bogen på arkivet hos ASRA.

Kolofon:

ASRA NYT

Udgivet af ASRA

Ålykkevej 3. 7400 Herning

Tlf: 2931 9225

(I arkivets åbningstid, som regel om onsdagen kl. 10,00 - 15,00)

Redaktion:

Bent Kruise

Elly Madsen

Jørn Jensen

Leo Skaaning

Hjemmesiden:

WWW.ASRA.dk

Formand - Tlf. 97371989

Andreas Iversen

Kasserer - Tlf. 97129571

Jørn Jensen

Deadline for næste nr.

den 15. februar 2009

Bladet trykkes med støtte fra:

3F Holstebro

OBS!

Fjernsynet på side 18. kunne sagtens være købt ved SAMKØB, vi bringer en artikel om SAMKØB i næste nummer.

Lokalhistorie

På forsiden af dette blad er et billede fra Herning Historiske forenings reception i forbindelse med udgivelsen af Herning-bogen 2008.

I anledning af at Rikke Jørgensen har en artikel med i årbogen, blev ASRA inviteret, bl.a. fordi Rikke havde hentet noget af hendes materiale til hendes artikel i ASRAs arkiv.

Rikke Mosegaard Jørgensen har angivet en kildeliste, men desværre ikke angivet ASRA som kilde, det ville måske have været meget sjovt at være nævnt, men det er ikke det det drejer sig om, men når man nu anstrænger sig for at angive mange andre, kunne ASRA også godt være nævnt.

Vi var glade for at være inviteret, og fik ved den lejlighed givet Herning historiske forening vores jubilæumsskrift, som man udtrykte stor glæde over, og som man sagde: „vi forsker ikke i historie, men udgiver andres historier i vores årbøger“

Man gav samtidig udtryk for, at man gerne ville aflægge ASRA et besøg, man fandt ud af, at der i vores arkiv sikkert var meget spændende materiale, som man måske kunne drage nytte af.

Lokalhistorie er spændende, og selv om vi ikke kun dækker Herning, men hele det gamle Ringkøbing amt, så er det vigtigt vi får udbredt kendskab til vores eksistens.

L.S.

Leder.

Så har vi igen sagt farvel til et gammelt år på godt og ondt med en begyndende finanskriser der har ramt hele den globale verden. Herhjemme påstår statsministeren, at det ikke bliver så slemt, da vi er godt rustet økonomisk, vi har sparet op. Ja, ja lad os nu se, ledigheden stiger, godt nok fra en historisk lav ledighed, men den vil nok stige betydelig mere end regeringen tror. I skrivende stund varsles der fyringer i stor stil som ikke er set i lang tid. Det er ikke særligt rart for dem det går udover. Så statsministeren kan jo sagtens sige at det ikke går os så galt, for han har jo hans på det tørre.

For ASRA har det været et godt og begivenhedsrigt år blandt andet med markeringen af ASRA's 25 års jubilæum, men nu skal vi tilbage til hverdagen, og have sat gang i de næste 25 år, så ASRA om 24 år kan fejre sin 50 års fødselsdag.

Vi skal have gang i vores projekt "Vi er selv historie." Kære medlemmer husk på I er selv historie, og I kender sikkert en eller flere i jeres familie, eller vennekreds, der har en god historie at fortælle, som så kan opbevares i ASRA for eftertiden. Hvis man ønsker hjælp til historien har vi i ASRA to båndoptagere, vi gerne låner ud, hvis nogen hellere vil indtale historien. Så skriver vi den. Er der nogle der gerne vil fortælle historien er vi også parate til at yde hjælp til dette med papir og kuglepen.

Ønsker man selv at klare det kan man på hjemmesiden WWW.ASRA.dk under "Vi er selv historie" få hjælp.

Der findes en række spørgsmål/stikord som kan bruges. Jeg håber at vi i 2009 vil få rigtig mange historier.

En anden opgave må være at vi nu får kendskabet til ASRA udbredt mest muligt, helt ud i yderområderne, så vi på den måde kan få flere medlemmer. Jeg har en forestilling om at det kan foregå på den måde at I hjælper os med at finde nogle personer/ambassadører, der gerne vil være med til at agitere for ASRA, men også vil bidrage til at indsamle arkivalier, samt at deltage i arbejdet i arkivet. Vi har hårdt brug for hjælp. Ligeledes til at være behjælpelige med vores udstilling, da planen er at den helst skal køre kontinuerligt. Er der nogen der brænder for at hjælpe os, kan henvendelse ske til undertegnede på telefon 97371989 -mobil 21425314 eller på mail: andreasiversen@dlgtele.dk. I ønskes alle et godt nytår med en stor tak for den interesse I har vist ASRA i det år der er gået.

Andreas Iversen
formand

Min karriere ved DSB

Navn:

Bent Kruese

Født den:

27. juli 1928 i Korsør

Opvokset:

I København, indtil december 1943.

Startede skolegang i Nyboder skole,

men flyttede i løbet af 1. klasse til

Sundbyvester skole. I 1943, hvor vi

flyttede til Korsør, afsluttede jeg

skolegangen med mellemskole-

eksamen fra Korsør Mellem- og

Realskole.

Årsagen til flytningen var min faders

død. (43 år gammel).

Opfyldelsen af min drengedrøm:

Min drøm var at blive lokomotivfø-

rer - dengang der blev kørt med

rigtige lokomotiver. (Det var da

drengedrømte om at blive enten

brandmand eller lokomotivfører.)

I de år vi boede i København til-

bragte jeg mine sommerferier hos min mormor i Korsør. På et tidspunkt, hvor hun boede med udsigt til baneterrænet, skrev jeg

lokomotivernes numre, som andre (dengang) skrev bilnumre. Og lærte at kende forskel på lokomotivernes forskellige litra.

Efter overstået mellemskoleeksamen fik jeg læreplads som

maskinarbejderlærling, på Korsør Jernstøberi og Maskinfabrik. Et

halvt år efter udstået læretid, aftjente jeg min værnepligt ved Ingeniørtropperne på Ryvangen kaserne.

Inden hjemsendelse indsendte jeg ansøgning som lokomotivfyrbøder-

aspirant, og den 1. oktober 1950 - tre uger efter min hjemsendelse -

begyndte jeg min karriere ved DSB. Jeg husker det var en søndag og jeg

skulle, sammen med andre nye aspiranter, møde kl. 7.00 - arbejdstiden

begyndte normalt kl. 6.00. Aspiranttiden var to år, hvor vi

startede med værkstedstjeneste, der i alt var på 7 måneder.

Efter et par måneder skulle vi ud at køre som fyrbøder hos to kørelærere, 6 uger hos hver, for at få

udstedt en attest på at vi var egnede som fyrbøder.

I aspiranttiden skulle også gennemgås et 6 ugers ophold på lokomotivfyrbøderskole. Det foregik i Køben-

havn (og i Århus).

Fagene var maskinlære, signaler og

sikkerhed, vognlære, rapportkrivning , m.v. Efter to års aspiranttid, den 1. oktober 1952, kom udnævnelsen til lokomotivfyrbøder. Og heldigt for mig, i Korsør. Her gjorde jeg tjeneste indtil 1. marts 1962, hvor jeg hovedsagelig kørte mellem Korsør og København, på litra E og P. Og enkelte ture med litra D og S.

Tog 20 - fremført af P 911 - på vej ud af Slagelse station, mod København
Foto: Bent Kruuse

Uddannelse til lokomotivmester
I 1960-61 begyndte jeg at søge om uddannelse til lokomotivmester. Det skete ved at søge opslåede stillinger som lokomotivmesteraspirant. Efter flere gange at have søgt på Københavns Godsbanegård Maskindepot - i daglig tale Gb - uden held, var der primo 1961 opslag om ledige stillinger i Fredericia og Århus. Jeg søgte

på begge, og fik en dag den besked, at jeg ikke fik den ledige stilling i Århus.

Kort efter blev jeg indkaldt til samtale hos overmaskiningeniøren i 2. distrikt, i Århus. Det var ikke megen snak jeg fik med overmaskiningeniøren, det gjorde jeg derimod med en overkontrollør hos overmaskiningeniøren.

Jeg husker, at han blev ved med at fortælle mig at Fredericia kunne være, som det ofte benævnes, "Fredericia banegård". Det forskrækkede mig ikke. I øvrigt rejste jeg hjem uden en afgørelse. Den kom senere, og jeg kunne således begynde som lokomotivmesteraspirant på Fredericia maskindepot, den 1. marts 1961.

En måned senere, den 1. april 1961, forelå i øvrigt udnævnelsen til lokomotivfører. Det skal nævnes, at som lokomotivmesteraspirant beholdt man sin oprindelige stillingsbetegnelse og lønning.

Uddannelsen startede med at jeg en måned fulgte en lokomotivmester på skiftende vagter, dag, aften og nat. Jeg husker en pudsigt episode, hvor jeg en dag tog telefonen, og der blev rekvireret hjælpevogn. På det tidlige tidspunkt var jeg ikke helt fortrolig med den jyske jernbanegeografi, og var ikke helt klar over, at der både var en station der hed Farre (nord for Fredericia) og én der hed Farris (syd for), så da jeg blev spurgt om det var Farris, svarede jeg (grundet manglende kendskab) ja. Det viste sig det var Farre. Da misforståelsen blev opdaget, blev der travlt. Trækraften var nemlig en R-maskine, så den "vendte forkert" til den rette destination.

Som mesteraspiranter afløste vi lokomotivmestrene på andre maskindepoter, bl.a. Esbjerg, Padborg, Odense, Nyborg og Brande. I Esbjerg var der afløsning hver tirsdag og lørdag. Vi rejste til Esbjerg med et tidligt morgentog og kom sent hjem, men det var eftertragtet, så det faldt i de ældre mesteraspiranters lod at tage afløsningerne i Esbjerg. Men - så et år faldt tirsdag sammen med 1. nytårsdag, og da de ældre

aspiranter ikke var interesseret i den afløsning, blev jeg kort før jul sendt på afløsning i Esbjerg, så jeg var klar til at tage vagten nytårsdag.

Hovedparten af afløsningerne var for ferier og fridage, en uge eller to. Ved sygdom forekom længere afløsninger, således har jeg været på afløsning i Odense i et par måneder samlet. Også i Brande havde jeg en længere afløsning.

I løbet af aspiranttiden skulle gennemgås 3 måneder på Centralværkstedet i Århus og 3 uger på Vognmesterskole i København. Ligeledes var jeg på My-skole i Århus, i 3 uger.

Udnævnelse til lokomotivmester

Den 1. december 1966 blev jeg udnævnt til lokomotivmester i lønramme 15., ved Struer Maskindepot. Da jeg på det pågældende tidspunkt var udstationeret til Brande, blev det i første omgang aftalt, at jeg skulle fortsætte dér, indtil videre - men, da en af lokomotivmestrene i Struer blev sygemeldt, skulle jeg alligevel tiltræde i min nye stilling, den 1. december 1966.

Vi var på det tidspunkt 3 lokomotivmestre i Struer. En stilling som værkfører i motorremisen var netop blevet nedlagt. Det samme var i øvrigt maskinsektionen. Der var en ledende lokomotivmester.

Vi to andre havde som daglige opgaver tjenestefordelingen og tilsynet med værkstedet. Mit job var at være tjenestefordeler for lokomotivpersonalet, og så i øvrigt deltage i alle de opgaver, der fulgte med at være lokomotivmester. Udover, når min kollega, der havde ansvaret for værkstedet, ikke var til stede, at varetage de forefaldne opgaver i forbindelse med det rullende materiel. En opgave var også at varetage maskinløbet for det rullende materiel, der kørte efter fastlagte planer, bl.a. for at få foretaget de foreskrevne eftersyn. Derudover var der ansvaret for eftersyn af trækraft, stationeret ved maskindepotet i Struer: MH, MT, Ardel- og Køftraktorer samt de såkaldte klædeskabe. Desuden perroncar, palleløftere og andre ikke skinnekørende køretøjer. Endelig skal nævnes at vi var to lokomotivmestre, som på skift havde rådighedsvagt i de timer maskindepotet ikke var bemanded med lokomotivmester. Vi havde stillet telefon til rådighed, så vi altid kunne tilkaldes, når vi havde vagt. Og hvis vi skulle deltage i arrangementer om aftenen, skulle der enten kunne ringes til os, eller vi måtte bytte. De to mestre, der havde vagterne, skiftedes til at møde kl. 5.30 til kl. 13.00 og kl. 9.30 til 18.00, med fredag skiftevis søndag

og tirsdag. Om søndagen var der kun 1 mester på vagt. Om tirsdagen kom der en afløser fra Århus. Sideløbende havde vi også vagt som hjælpevognsledere, på Hjælpevogn nr. 11 Struer.

Omkring midten af 1970'erne blev lavet nogle såkaldte strukturændringer, der betød at depotet, der en overgang hed et driftdepot, kun skulle bemannes med to lokomotivmestre. Da den ene var tæt på pensionsalderen, skulle jeg som den yngste, indtil der blev en stilling ledig, som overtalig, være afløser. Det vil sige udover i Struer også afløse i Århus, Aalborg og Frederikshavn. På grund af årsager, som ikke skal nævnes her, blev det ændret, så der kun skulle være én lokomotivmester i Struer. Det vil sige, at jeg skulle forflyttes til andet tjenestested, der formentlig ville være blevet Århus. Men da familien havde slået rødder i Struer, var vi ikke interesseret i endnu en gang at flytte. Jeg var heldig, da der faldt en appelsin i min turban, i form af en ledig stilling som kontorbestyrer i Holstebro afdelingen af det daværende Dansk Kommunal Arbejderforbund. Jeg søgte og fik stillingen, så den 30. september 1977 sluttede min karriere ved DSB.

Jeg vil også nævne, at den 1. januar 1971 blev jeg udnævnt til lokomotivmester i lønramme 20.

Det står i ansættelsesbrevet

Vi Frederik den Niende
Af Guds nåde konge til Danmark,
de Venders og Goters Hertug til
Slesvig, Holsten, Stormarn,
Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg

*gør vitterligt: At vi herved allernådigst
ansætter: Lokomotivmester i 17.løn-
ramme - Bent Kruuse
der har infødsret som Lokomotivme-
ster i 20 lønramme ved statsbanerne.
Fra den: 1.Januar 1971 at regne
Det tilkommer ham, at han ved denne
ansættelse udgives de til enhver tid for
tjenestemænd i almindelig gældende
regler samt for denne stilling særligt
fastsatte bestemmelser og han som
tjenestemand med trofasthed og
nidkærlighed skal*

side 2.

*opfylde de pligter, som den ham betro-
ede stilling pålægger ham, og holde
rigets grundlov i overensstemmelse
med den højtidelige forsikring han
derom har givet.*

*Givet på Amalienborg
den 10 december 1970
Under Vor Kongelige hånd og segl*

Frederik Rex

*Ansættelsesbrev for Lokomotivmester
Bent Kruuse
som: lokomotivmester i 20 lønramme
ved Statsbanerne*

Faktaboks

*Tog 20 fremførte datidens
sovevogne fra Jylland (Ålborg
og Esbjerg) til København.*

*På strækningen Korsør -
København havde tog 20 en
lang køretid, for at toget ikke
skulle ankomme til Køben-
havn for tidligt.*

*Sovevognstoget - tog 95 - fra
København til Jylland, til de
ovennævnte destinationer,
kørte fra Københavns Hoved-
banegård omkring midnat.*

Det smukke gamle DSB vingehjul
blev brugt til 1973

Inge Marie - Blæksprutten fra Staby

af Inge Marie Jensen - bestyrelsesmedlem i ASRA

Jeg er født den 24. september 1955 i Madum sogn, som den ældste af en børneflokk på 5. Vi er alle født og opvokset i det lille sogn Madum, som er mest kendt for området Tvind, som et lærerkollektiv købte i 1972.

Inge Marie Jensen

Vi gik alle i den lille friskole i Madum med ca. 50 elever. Da jeg havde gået 7 år i skole var jeg skoletræt, og kom ud og tjene som ung pige i huset til en løn af kr. 300 pr. måned. Dengang skulle jeg arbejde hver anden weekend. Så der var kun fri hver anden weekend til at komme til bal og ud og danse med vennerne. Nogle af vennerne havde fri hver weekend og kunne gå i byen hver lørdag, hvilket kunne være lidt surt for en ung pige på 14 år. Selv om lønnen ikke var stor, kunne vi godt gå i byen, det kostede kr. 10 at komme til et bal. Vi skulle kun have

en øl eller vand at drikke til en aften. Nogle gange drak vi også en øl inden vi kom af sted til ballet.

Efter 1 år som ung pige i huset, meldte jeg mig på en ungdomsskole i Lomborg, hvor Kresten Lomborg var forstander. Han og hans kone Sidsel kørte skolen med disciplin og klare retningslinier. En periode som jeg var meget glad for og jeg gik der i 2 år og tog 8 og 9 kl. afgangseksamen. Jeg var meget god til regning, men jeg var ikke klar til at læse videre på dette tidspunkt. Jeg overvejede at gå på Handelsskolen, men det blev ikke til noget. I stedet for blev jeg fodermester på en gård. Nu ville jeg ikke gå for en ussel løn som unge pige huset. Landbrugsmedhjælperne fik klart mere i løn end pigerne. Jeg forlangte kr. 900 i løn sammen med kost og logi, som det hed dengang. Både min mor og far synes det var en meget høj løn jeg forlangte, men jeg fik mit forlangende og arbejde i 1 år på landet. Jeg havde en god plads, hvor min arbejdsgiver var en ældre mand på 60 år. Men han var utrolig god til at inddrage mig i alle opgaverne, så jeg både passede dyrene, pløjede, såede, harvede og høstede med en

Dronningborg selvkørende mejetærsker. Så jeg fik prøvet alle arbejdsopgaver i landbruget. Men jeg skulle stadig arbejde hver enden weekend, dyrene skulle jo fordres alle ugens dage.

Da jeg blev 18 år, kunne jeg tjene endnu mere i industrien og have fri hver weekend. Der kunne også blive råd til en lille bil, en Fiat 500.

Inges lille Fiat 500

Jeg startede som ufaglært træindustriarbejder i Ringkøbing på Lydig. Så kom jeg i en fagforening, fordi det sagde min far at jeg skulle, for at være sikker på at have et eksistensgrundlag, hvis jeg skulle blive fyret. Det råd har jeg været meget glad for mange gange senere. Det viste sig hurtigt, som ufaglært røg man ud og ind af fabrikkerne. Jeg har arbejdet med produktion af både kommoder, loftbeklædning og højttalere.

Senere hen i livet kom jeg i fiskeindustrien, et koldt arbejde hvor vi pakkede silde og rødspætteleter, rensede ørreder samt jomfruhummerhaler. Vi stod tit med hænderne i isvand og rensede ørreder. Fiskene var altid på ca. 3 grader eller derunder under pakkeprocessen. Jeg tror vi medarbejdere alle lider lidt af gigt i fingrene nu hvor vi er kommet lidt op i årene. Men arbejdsmiljø var ikke et højt prioriteret område midt i halvfjerdserne.

Sidst i halvfjerdserne havde vi efterdønninger af flere oliekriser, industriens energiomkostninger kostede arbejdspladser og der var stor arbejdsløshed. Jeg boede på daværende tidspunkt i Helle kommune. De satte et projekt i gang for ledige kvinder, hvor der skulle ryddes gamle bjergfyrskovene og derefter tilplantes med nye og andre trætyper. Vi startede med de kommunale skove og senere fik også private skovejere tilbudt oprydning og tilplantning, mod en mindre betaling til kommunen. Vi havde en formand, der gik med en motorsav og vi kvinder lagde så grene og småtræer i lange rækker. Mellem rækkerne plantede vi efterår og forår nye træer. Jeg var med til at plante et sted mellem 60.000 og 70.000 træer. Jeg har mange gange sagt, især i de senere år, nu vil jeg også ned og se,

hvor store træerne er blevet i dag. De blev jo plantet sidst i halvfjerds-erne, så de er store træer i dag, det kan være de allerede er fældet igen. Vi var i gennemsnit mellem 10 - 15 kvinder i aktive-ring i dette projekt i den periode, hvor jeg arbejdede på projektet.

Fra skovprojektet meldte jeg mig på et kursus på AMU centeret i Esbjerg, hvor jeg tog stort erhvervs-kørekort til bus. (AMU var en forkortelse, der dengang betød arbejds markeds uddannelser.) Jeg synes det var tid til lidt mere uddannelse, kurset var på 8 uger, hvor vi havde teori, første hjælp og praktiske køretimer. Efter min afstikker til Helle kommune rejste jeg hjem til min gamle hjemegn og startede med at køre skolebus i Torsted. Ind i mellem var der også turistikørsel og det var jo også sommer tider i weekender og om aftenen.

Inge som chauffør

Jeg var på daværende tidspunkt blevet alenemor til min datter, og det kunne være svært at få passet min datter. Her fik jeg utrolig stor hjælp af mine forældre som passede min datter udenfor kommunens normale åbningstider i dagplejen. Det var selvfølgelig ubekvemme arbejdssteder og i længden bliver det træls. Min datter har senere hen i livet sagt, at jeg var ikke meget hjemme i den periode. Men alt den kørsel i ind og udland, gav mig muligheden for som enlig mor, at spare op og i 1984 købe mig et lille hus i Staby på 77 kvm.

Jeg gav kr. 150.000 for huset og flyttede ind i huset, det uden de store reparationer, selv om det var et meget gammelt hus. Der gik flere år inden jeg fik råd til få nyt køkken, som det virkelig trængte til. I dag ville unge mennesker ikke flytte ind i et så gammelt køkken og badeværelse som jeg boede i mange år, inden jeg fik råd til forbedringer. Nu

har jeg isoleret på loftet, et forholdsvis nyt køkken og et næsten nyt badeværelse med gulvvarme, nyt oliefyr og nye vinduer.

I ASRA Nyt bliver der spurgt hvad vi spiste dengang. Som enlig mor med en datter fik vi tit frikadeller, stegt lever, medisterpølse, pandekager, risengrød og ikke mindst vandris med æbler i, samt et spejlæg på et stykke rugbrød. I weekenden fik vi tit en lørdagskylling eller en hakkebøf. Når min datter skal huske tilbage fra sin barndom mener hun, at hun fik frikadeller i hver uge. Med mine skæve arbejdstider skulle det somme tider gå hurtigt og nemt.

I 1987 starter jeg nyt arbejde igen. Denne gang på fiskefabrikken Poul Agnar i Ringkøbing. Vi lavede rødspættefileter på maskiner, som så senere blev pakket med panering og forskellige fyld. Det kunne være rejesovs, broccoli, champignon og andre forskellige sovse. På fiskefabrikken blev jeg valgt til tillidsrepræsentant for mine kollegaer. Det gav en meget stor personlig udvikling at blive valgt til TR. Jeg kom på mange fagforeningskurser og valgte meldte mig ind et politisk parti, Socialdemokratiet. Jeg blev udførende på mange områder, da min datter blev konfirmeret i 1989, så havde jeg også større mulighed for at komme hjemmefra uden at skulle

have en barnepige hver gang. Jeg blev aktiv i næsten alt. Formand i partiforeningen, formand for FO det senere LO, kasserer i kommunens erhvervsråd, med i kredsbestyrelsen, kasserer i amtsbestyrelsen, jeg var med til at starte en klub op for ledige, jeg var med til at starte AOF afdelingen i Ulfborg-Vemb, var med i AOF amtsbestyrelsen, var med til at nedlægge den, da tiden løb fra aflønnet personale på et AOF amtskontor, ligeledes lavede jeg mange lokale kurser for parti-medlemmer i samarbejde med blandt mange gode folk i amtet - ikke mindst Elly Madsen fra Skjern, som var uddannelsessekretær i mange år i amtsorganisationen - , ligestillingsarbejdet, kvindekonferencer. Dertil kommer mange andre små poster rundt om i systemet, som jeg ikke vil nævne her.

I gennem de sidste år har jeg trukket mig ud af mange bestyrelser, og satser kun på de opgaver jeg brænder rigtigt meget for. Nuværende er jeg med som kasserer i Ringkøbing-Skjern kreds, kasserer i region Midtjylland, formand for AOF Ulfborg-Vemb og bestyrelsesmedlem for ASRA.

Fiskefabrikken lukker i 1992 og jeg kører skolebus i Ørnhøj i et par vikariater af et par omgange. Så ryger jeg ind i min kræftsygdom i

1994. Det giver mange oplevelser som jeg sagtens kunne havde været foruden. Jeg kom til at kende sygehusene i Ringkøbing, Holstebro og Århus indefra. Efter et halv års kemobehandling ser jeg ud til at komme godt over min sygdom, jeg var i hele sygdomsforløbet meget fokuseret på, at ville overleve min lymfekræft. Det får mig til at tage mit liv op til revision. Skulle jeg realisere mig selv, som det så fint hedder, og tager den uddannelse jeg aldrig fik taget i min ungdom, så skulle jeg nok snart i gang.

Så i 1997 passer det med at jeg stopper i et barselsvikariat i skolebussen og melder mig til på handelsskolen fra august i Holstebro. Når jeg nu har taget springet vil jeg gerne på HH, men det er lige nøjagtigt 25 år siden jeg gik ud af 9 klasse. Dermed havde jeg aldrig haft tysk eller matematik. Jeg fik snakket mig til en aftale om at jeg startede på HG med matematik på VUC og tysk som valgfag på HG og året efter skulle der så evalueres, om jeg kunne rykke op i HH klassen. I den første tysktime blev hele klassen spurgt hvor mange år man har haft tysk før handelsskolen. Da det blev min tur til at svare, sagde jeg som sandt var, at det havde jeg haft i 5 minutter. Heldigvis fik jeg merit for samfundslære og erhvervsøkonomi,

disse fag havde jeg taget på aftenskole. Godt det samme, for der skulle hænges i, i både tysk og matematik. Men jeg var utrolig motiveret i modsætning til mange af mine unge klassekammerater, så jeg fik lov til at starte i HH klassen, efter 1 år på HG.

Jeg kom i sportsklassen (Holstebro Handelsskole har et sportscollege) og jeg kunne være mor til alle mine klassekammerater. De var nu utrolig søde og flinke, vi fik mange gode politiske diskussioner i klassen. Vi var den HH klasse, der diskuterede mest politik. De unge var meget liberale sidst i halv-femserne, men jeg holdt den socialdemokratiske fane højt, selvom jeg tit stod meget alene.

En stolt Inge

Efter endt HHX studentereksamen med et meget fint gennemsnit, kom jeg i lære som kontorelev med speciale i regnskab og revision. Bagefter har jeg arbejdet som kontorassistent et par steder. Lige nu arbejder jeg som forretningsfører ved 2 selvstændige kollegier som ligger i Nr. Nisum ved seminariet (Via Univercity College).

Det var en kort gennemgang af mit arbejdsliv og lidt om de situationer og samfund jeg har levet under i mit livsforløb hidtil.

Opskift på frikadeller som „vor mor“ lavede dem, og når de nu bliver nævnt i artiklen så. . .

Fars til ca. 14 frikadeller

500 g hakket svinekød

1½ tsk salt

½ tsk peber

1 æg

1 løg, 50 g

1-1½ dl mini- eller letmælk

½-1 dl hvedemel

1½ spsk olie

Rør kødet med salt. Tilsæt peber, æg og revet løg. Tilsæt melet. Rør herefter mælken i.

Varm olien på en pande ved god varme.

Form farsen til frikadeller med en spiseske.

Brun frikadellerne ca. 2 minutter på hver side, ca. 4 minutter i alt. Skru ned til middel varme.

Vend - og steg frikadellerne ca. 4 minutter på hver side, ca. 8 minutter i alt, til de er gennemstegte. Servér 4 frikadeller til middagen.

Statistik og stjerner

Stop mig ikke med stiv statistik og ikke med grå teori, giv mig en stjerne som cyklelys på hverdagens cyklesti

Livet er mere end maskiner og muld, tariffer, procenter, profit mere end bajer og mere end bøf er det at tænke frit.

Giv mig det stærke og sunde brød, men også en blomst på mit bord, tal ikke til mig med tørre, men med lyse og levende ord

Giv mig en verden jævn og reel, hvor hverdagen stille kan gro, men byg mig også mod stjernerne en stor og skinnende bro.

Oskar Hansen

Oskar Hansen - Den store bevægelses digter

Et besøg på Arbejdermuseet.

af Jørn Jensen

I efteråret 2008 var min kære ægtefælle og jeg på besøg i København, og i den forbindelse var vi i Rømersgade for at se Arbejdermuseet.

Arbejdermuseet er som nævnt beliggende i Rømersgade på Nørrebro i København. Museet har til huse i arbejderne ældste forsamlingsbygning i København der blev bygget i 1879.

Siden 1983 har Arbejdermuseet haft til huse i bygningen og i forbindelse med indretning af bygningen til museum, blev ejendommen fredet.

ABA - Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv har for øvrigt også til huse i ejendommen.

Vi har ved tidligere besøg i København været på arbejdermuseet og som ved de tidligere besøg, blev vi også denne gang meget begejstrede for at se museet.

Arbejdermuseet fik for nogle år siden tilbygget underjordiske udstillingslokaler, hvor skiftende særudstillinger vises.

I øjeblikket vises en udstilling med den lidt makabre titel: "Dødens Ingeniører. Maskinfabrikken Topf & Söhne. Ovnbyggerne fra Auschwitz."

Udstillingen har tidligere været vist i Berlin i forbindelse med åbningen af Det jødiske Museum samme sted. Ved den lejlighed blev Arbejdermuseets direktør Peter Ludvigsen interesseret i udstillingen, og det er nu lykkedes at vise den på Arbejdermuseet.

På udstillingen fortælles om arbejde

med at effektivisere de ovne, der skulle bruges til at kremere ligene i de Tyske koncentrationslejre.

Det er en tankevækkende oplevelse at gå rundt og se på udstillingen. Og man bliver noget forundret, når man kan læse at man fra virksomhedens side efter krigens ophør hævdede, at man ikke vidste at ovnene blev brugt i koncentrationslejrene.

Virksomhedens overingeniør kunne fra sit kontor se over på koncentrationslejren Buchenwald beliggende på skråningerne nogle kilometer borte. Han kunne hver dag bogstaveligt talt sidde på sit kontor og se røgen fra krematorieovnene.

Det er en interessant og tankevækkende udstilling der er værd at se.

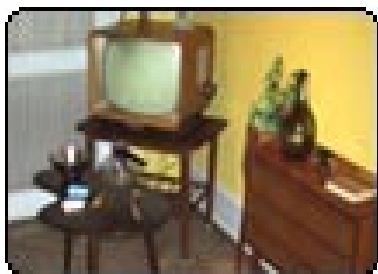

Arbejderfamilie i kolonihaven

Museets permanente udstilling er beliggende i den oprindelige forsamlingsbygning. Udstillingsområdet er blevet ændret og gjort større siden vort seneste besøg for nogle år siden. Her kan man bl.a. se om familien Sørensen - en arbejderfamilie 1885-1990, hvor udstillingen tager udgangspunkt i en original lejlighed fra 1915. Størstedelen af lejlighedens møblement stod uændret på Østerbro indtil 1990, hvor det blev overdraget til museet.

En anden lejlighed omhandler livet i en trang arbejderbolig under den store arbejdsløshedsperiode i 1930'erne, hvor man følger familien Petersen en tidlig morgen. Videre i udstillingen kan man se en lejlighed fra 1950'erne, hvor man kan registrere at den større velstand efterhånden gør sig gældende.

I en del af udstillingen vises industriarbejdets udvikling fra industrialiseringens begyndelse i midten af 1800-tallet til i dag. Man kan følge hvordan nye maskiner, masseproduktion og arbejdsløshed konstant har tvunget arbejderen til at tilpasse sig.

Lejlighed fra 50érne

Hvis man under besøget på museet trænger til en lille pause, kan man i cafeen få kaffe tilsat Richs (I ved, "den der driks") og dertil kiksekage.

Forsamlingsbygningens festivalsal står der

stadig, og den bliver også i dag benyttet til forskellige arrangementer.

Under et besøg kan man ikke undlade at sætte sig på en stol og lade tankerne flyve, og tænke på hvad der gennem årene er foregået i denne sal. Hvilke koryfæer der har stået på talerstolen, hvilke betydningsfulde beslutninger der er taget i dette lokale.

Skal man en tur til København er Arbejdermuseet absolut et besøg værd.

Ligesom ASRA er en støttekreds i forhold til arbejdet med at indsamle og registrere arbejderbevægelsens historie, har Arbejdermuseet også en støttekreds - Arbejdermuseets Venner.

Arbejdermuseets Venner udsender flere gange om året et skrift der omtaler museets udstillinger samt andet stof vedrørende arbejderhistorie bl.a. en omtale af den netop udsendte biografi om Stauning skrevet af Henning Grelle. (Henning Grelle, der er leder af ABA, er iøvrigt efterfølgende blevet indstillet til LO's kulturpris.)

Hvis man vil vide mere om Arbejdermuseet og Arbejdermuseets Venner, herunder hvordan man bliver medlem af støttekredsen, kan man gå ind på deres hjemmeside:

www.arbejdermuseet.dk

Man kan også finde museets hjemmeside via ASRA's hjemmeside www.asra.dk, hvor der er et link til Arbejdermuseet.

Den gamle redacteurs klumme

af Bent Kruuse

Skotøjsæsken

Et yndet objekt til genbrug

foto: Bent Kruuse

Læserne kender det sikkert. Efter veloverstået juleaften, er der en masse gavepapir og diverse emballage, der skal ryddes af vejen. Det var i alle tilfælde klummeskriverens oplevelse.

Blandt den tomme emballage var en skotøjsæske, og så meldte spørgsmålet sig: Skal den smides ud eller kan den bruges til et eller andet formål? Det i sig selv var ikke nogen genial tanke, snarere genbrug af en god idé, for netop skotøjsæsker har, så langt klummeskriverens erindring rækker, kunnet finde ny anvendelse, når de havde udtjent det oprindelige formål - at opbevare sko.

Skotøjsæsken har i sær været ideel til opbevaring, og som det bl.a. fremgår, af gamle film, er det nærmest et globalt fænomen.

Anvendelsesmulighederne er mange, som for eksempel til gamle familie

fotografier. Og i den mere romantiske genre er opbevaring af gamle kærestebreve, sirligt indbundet med silkebånd og sløjfe. Det er i sig selv historisk, da begrebet kærestebreve nærmest er en saga blot. I dag foregår kommunikationen mellem de unge forelskede pr. sms og/eller e-mail.

Den sirlige håndskrift er erstattet at de ofte for menigmand uforståelige elektroniske beskeder, i nutidens unges sprog.

Nå men tilbage til skotøjsæsken. Den var også velegnet som legetøj, f.eks. kunne pigerne bruge den til senge for deres dukker. Selv husker jeg den brugt til kuglespil, hvor det at ramme huller, af forskellige størrelser, gav varierede gevinster, i form af et antal kugler. Da hullerne var svære at ramme, blev skotøjsæskens ejer gerne den store vinder. Anvendelsesmuligheder som nærmest er ukendte i dag.

Hvilken skæbne der skal tilgå den skotøjsæske min kone "fik i julegave", er ikke afgjort, men om ikke andet kan den da gøre nytte ved at blive omsat til varme.

Skotøjsæsker kan også bruges til flot decoupage, spørg blot Dronning Margrethe

Generalforsamling i ASRA
Onsdag den 25. februar 2009 kl. 19,00
på Arkivet - Ålykkevej 3. 7400 Herning

Der indkaldes hermed til generalforsamling

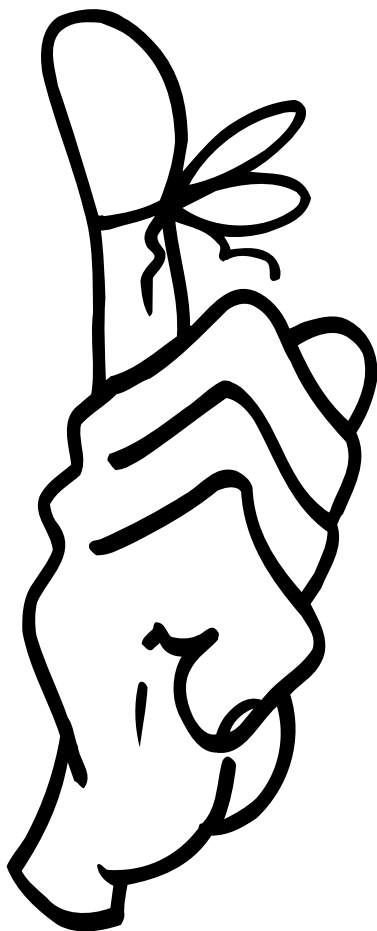
Dagsorden:

1. Velkomst
2. Valg af dirigent
3. Beretning ved formand Andreas Iversen
4. Fremlæggelse af revideret regnskab ved kasserer Jørn Jensen
5. Forelæggelse af budget
6. Fastsættelse af kontingent
7. Indkomne forslag til behandling
8. Valg:
 - a. Valg af formand for 2 år
på valg er: Andreas Iversen
 - b. Valg af 3 bestyrelsesmedlemmer for 2 år
på valg er: Elin Kragelund , Ikast
Bent Søndergaard, Herning
Inge Marie Jensen, Ulfborg
 - c. Valg af 2 bestyrelsessuppleanter
på valg er: Jørgen Iversen, Snejbjerg Herning
Ingrid Preisler Andreassen, Herning
 - d. Valg af 2 revisorer:
på valg er: Villy Grøn, Vildbjerg
Erik Christensen, Herning
 - e. Valg af revisorsuppleant:
på valg er: Egon Karlsen, Videbæk
9. Eventuelt

Forslag som ønskes behandlet under pkt. 7 skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Bestyrelsen

~~Afs. ASRA
Ålykkevej 3
7400 Herning~~

Gode venner.

I forbindelse med udsendelse af ASRA
Nyt medsendes indbetalingskort til
betaling af kontingent for 2009.

Bortset fra en mindre regulering af
kontingentet for faglige organisationer,
er beløbet også i år uændret.

Vi lavede sidste år et fremstød for at få
nye medlemmer. Det gav et pænt
resultat, men for at fuldende succesen er
det jo nødvendigt at alle de "gamle"
medlemmer forlænger medlemskabet.

Vi håber derfor at du/I snarest vil
honorere indbetalingskortet, og hvis det
bliver gjort med det samme er du sikker
på ikke at få det forlagt, og dermed
glemme betalingen.

I håb om at jeg snart får travlt med at
registrere kontingentbetalinger vil jeg
gerne ønske alle Godt Nytår.

Jørn Jensen
kasserer